

**Projev Přemysla Sobotky,
1. místopředsedy Senátu Parlamentu ČR,
na slavnostním shromáždění
u příležitosti Dne památky obětí holocaustu
a předcházení zločinům proti lidskosti**

Senát, Hlavní sál, 27. ledna 2011

Vážené dámy, vážení pánové,

jsem velice rád, že jsme se zde dnes sešli, tak jako každý rok, abychom na jedné straně uctili památku obětí holocaustu a na straně druhé si s hořkostí uvědomili, že tyto miliony obětí zřudného nacistického režimu mohou mít kdykoliv dlouhou řadu následovníků, protože nenávisť, fanatismus a také antisemitismus stále nezmizely ze světa historií nepoučitelného lidského rodu.

Valné shromáždění vyhlásilo Den památky obětí holocaustu v listopadu roku 2005. A již v roce 2006 jsem měl tu čest se tady v Senátu s vámi sejít a tento významný den si připomenout. Dámy a pánové, letos se zde scházíme po sedmé.

Již při svém prvním vystoupení jsem tady prohlásil, že nám nezbývá než burcovat všechny slušné lidi k aktivnímu odporu proti všem formám zla a demagogie, které se staví proti základním principům humanismu a demokracie, a že i z malých a zdánlivě marginálních projevů obhroublosti a netolerance k názorům a životu druhých může vyrůst zlo do katastrofálních rozměrů. Mějme to proto vždy na paměti.

Když došlo 27. ledna 1945 k osvobození nacistického vyhlazovacího koncentračního tábora Osvětim a neodvratně se blížil konec hitlerovského režimu, optimisté byli přesvědčeni, že se lidstvo ze svých chyb – především z těch, které nacisty přivedly k moci a potom k vyvolání světové války – poučí. Bohužel tento druh společenského optimismu stále nevychází a moje věty z ledna 2006 platí – bohužel – s nemenší naléhavostí dál. To se týká i antisemitismu, který dostává stále nové podoby a nové ochránce či pasivní diváky, kteří tak opět a znova naplňují slova britského konzervativního filozofa a politika Edmunda Burkeho z 18. století, že „k vítězství zla stačí pouze to, aby dobří lidé nic nedělali.“

V minulých letech jsem se zde několikrát zmiňoval o neonacistických skinheadech. Na tuto kritiku holých lebek ochotně slyší různí levicoví aktivisté a liberální intelektuálové. Je však zajímavé, že titíž lidé již kupodivu neslyší na kritiku náboženských fanatiků, kteří produkují ještě mnohem větší míru nenávisť a dokáží ji již veřejně prezentovat i na území naší republiky, aniž bych zaznamenal u těchto lidí stejné pobouření jako u činnosti mladých neonacistů. Zvláště zarážející je to v západní Evropě, která se chlubí svými vyspělými demokratickými systémy.

V roce 2010 jsem navštívil Izrael právě v době, kdy tam došlo k řízené provokaci s tureckou lodí při pokusu o narušení blokády Gazy, ve

keré jak známo vládnu teroristé z Hamásu, kteří často ostřelují izraelské území raketami. Mediální kampaň ve prospěch těchto provokatérů mne tehdy dost zaskočila a připomněla mi rok 1938, kdy nacisté měli často větší mediální šikovnost než demokraté. Jedni z prvních, kdo pocítil důsledky toho na vlastní kůži, jsme potom byli my zde v srdci Evropy.

Povinností demokratů je nesmlouvavě odmítat všechny ty, kterým je cizí lidská svoboda a z neúcty k ní jsou ochotni hlásat netoleranci, nenávist a lež jako své desatero. Rozhodně nejsou na místě žádné ústupky vůči nim.

Za jeden z dokladů toho, že v tomto směru Senát dělal a dělá užitečnou práci, je jistě i skutečnost, že v prosinci roku 2006 jsme přijali na jednání našeho pléna. Deklaraci proti zpochybňování holocaustu. Rád bych zdůraznil, že ani já ani Senát jako celek otázku holocaustu či antisemitismu nechápeme jako nějakou konjunkturální příležitost k zviditelnění a blýsknutí se před televizními kamerami.

Měli bychom mít na paměti - a opět to nezmiňuji poprvé - že například současné ekonomické potíže, dluhová krize, nikoliv pozitivní výhledy do budoucnosti, jsou živnou půdou pro demagogy a populisty všeho druhu. Ne náhodou se objevují víc než dřív rasově motivované kriminální činy, ne náhodou se aktivizují všichni ti, kterým je otevřená demokratická společnost cizí.

Nebudme proto pasivní ani k jakýmkoliv novým formám mnichovské mentality. V opačném případě by se například uctívání obětí holocaustu stalo jen pouhou formalitou bez potřebného výsledku...

Děkuji vám za pozornost....